

Collegial = Tidende for Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 9. Den 27 Februar 1802.

Trykt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schultze.

Undertegnede ere Redaktører, Forslæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen.
Justitsraad og Deputeret i det
danske Cancellie.

Peter Johan Monrad.
Justitsraad og Departements
Chef i det danske Cancellie.

Offentlige Foranstaltninger.

Foruden de i Korsør og Nyborg, samt paa Sprogø, opførte Belt-Telegrafer, om hvis Bestemmelse i denne Tidendes No. 4 er meddeelt Efterretning, har der i Sjælland været opsat 8 Land-Telegrafer imellem Kjøbenhavn og Korsør; i Fyen, fra Nyborg til Boigden, 5 Land-Telegrafer, og i det Schlesvigske, fra Als af indtil Schlesvig, 6 Land-Telegrafer; desuden vare 6 Telegrafer færdige til at opsættes paa den nordre Linje igjennem Fyen til Jylland. Ell Belt- og Land-Telegrafernes Bestyrelse vare antagne 11 Litteraire Telegrafister, men i øvrigt bleve Telegraferne betjente af Repetitorer, saaledes,

des, at enhver Repetitor stod under en litterair Telegrafists umiddelbare Opsyn. Af de antagne 11 Litteraire ere, ved Land-Telegrafernes Nedlæggelse, 2de forblevne i Tjeneste ved Telegraferne i Korsør og Nyborg, 4 ere forundte Bartpenge og de øvrige 5 ere antegnede som Aspiranter til at erholde Bartpenge, ligesom disse ved Befordring eller paa anden Maade ophøre for dem, som nu ere forundte samme.

I øvrigt har Hs. Majestæt approberet, at de Litteraire, som have været i Tjeneste ved Land-Telegraferne, og Bestyrerne ved Belt-Telegraferne, maae efterhaanden anlagge en Uniform, som skal bestaae af mørkeblaae Rabatkjole, Vest og Pantalons, lyseblaae Krave og Opstage, Gulddresser saavel langs ned ad Kjolen, om Rabatterne, Lomme-Tascherne og Knaphullerne, som ned ad Sømmene paa Pantalongerne, Guldgaloner paa Kraven og Opslagene, rund Hat med Guldgalon om Puffen, korte Støvler, samt gule Metalknapper, i hvis Stempel vises en Telegraf.

(Fortsættelse, angaaende et Sygehuus i Nakfrov.)

§ 7. Naar nogen Syg mælder sig, da skeer det hos den tilsynhavende Inspecteur, som anfører det i sin Protokol Nummer 1. Derpaa giver han den Syge en Seddel omtrent af følgende Indhold: N. N. Huusmand af N. N. Bye N. N. Sogn, anmeldt

mældt N. N. Dag, og sit Navn under: med denne Seddel gaaer den Syge til Lægen, som undersøger, om han ikke har af de langvarige eller infurable Sygdomme; kan han antages, skriver Lægen bag paa: antages, og sit Navn, hvis ei, da Aarsagen hvorfor han ikke kan antages, og sit Navn; dette indfører igjen den tilsynhavende Inspecteur i Protokollen No. 1: enten ankomsten og indtaget den Dato, eller ei antaget af følgende Grunde, som underskrives af Lægen; dog bør Folk, som ved ulykkelige Hændelser blive beskadigede, strax bringes til Sygehuset; uden foregaaende Seddel fra Inspectionen, hvorefter Lægen uopholdeligt haver at mælde deres Indtagelse for den tilsynhavende Medinspecteur; naar den Syge gaaer ud af Huset, bør han af Inspectionen adspørges, om han har noget paa Forslegning eller Behandling at klage. Til den Ende bestemmes en vis Dag i hver Uge, til at udskrive Patienterne; Dagen før gaaer den tilsynhavende Inspecteur tilligemed Lægen hen i Sygehuset og adspørger dem, som forlade det den tilkommende Dag: om de have noget at besvære sig over; skulde nogen have grundet Klage, sørges der for, at fligt ei oftere indtræffer, og er det af Betydning, anbrages det for hele Inspectionen. § 3. Det bør ikke tillades nogen Inspecteur, tillige at være Oekonomus; lige saa lidet bør tilstaaes Medikament-Penge, men Medikamenterne forskrives fra Apotheket og Apo.

Apothekerens Regning derover attesteres af Districts-Chirurgen, samt igjennemsees og paategnes af Landphysikus, om noget derved findes at erindre, hvorefter den tilstilles Amtmanden, for derfra at indsendes til Collegii Medici Revision, efter Anordningerne, inden samme til Udbetaling anvises. Paa de Medikamenter, som i Quantiteter ordineres, maa Apothekeren gives Rabat, efter Lægernes Forslag. § 9. Da dette Sygehhus især er indrettet for Halsked Amts veneriske Syge, saa bør og disse samt derefter Amtets andre Syge, de med Vornekopper og kroniske Tilfælde undtagne, have fortrinlig Afgang til Sygehuset. De veneriske Syge nyde fremdes, som hidtil, frie Kuur og Pleie i Sygehuset, i Overeenstemmelse med Rescriptet af 2 Juli 1790. De andre Syge, som dertil have Formue, betale selv deres Kuur, men, naar Uformuende, efter Øvrighedens Foranstaltning, der indlægges, bør Bekostningen paa deres Kuur og Pleie at erstattes Sygehuset enten af vedkommende Fattigkasse, eller af Amtet, i Overeenstemmelse med Anordningerne. Næst efter Halsked Amts Syge bør de veneriske Syge fra Stiftets andre Amter have Fortrinnet til at blive indlagte i Sygehuset mod fri Kuur og Pleie, hvis Bekostning lignes paa den i Rescriptet af 2 Juli 1790 bestemte Maade. Og endeligt Amtenes øvrige Syge, hvis Kuur og Pleie dog bør betales, enten af Patienten selv, om han har Formue dertil,

eller

eller af vedkommende Fattigkasse eller Amt. For alle de veneriske Syge bør indrettes særskildte Værelser, i hvilke andre Syge, saavidt mueligt, ikke indlægges. Paa det at Districts-Chirurgus i Halsned Amt, der alle-tider skal boe i Nakflov og selvfølgelig blive den bestandig praktiserende Læge ved denne Stiftelse, ei skulde have grundet Anledning til Klage over at hans Forretninger ved denne Indretning forøges, uden at han derfor nyder nogen Gotgjorelse, saa bør han, i Analogie af Reskriptet, dat. 2 Juli 1790, tilstaaes for hver Syg, hvis Kuur skal bekostes af det offentlige, og som kureret ud-gaaer af Sygehuset, 2 Rdlr., der udredes paa samme Maade som de øvrige Omkostninger. § 10. Da Syge-huset ligger i Nakflov Kjøbstad, er det billigt, at denne Bye ogsaa nyder godt af en saa veldædig Indretning. Det tillades derfor Nakflov Byes Indvaanere, imod Betaling, efter et forsættende Reglement, at indlægge deres Syge af alle Arter, kroniske undtagne, i Syge-huset, naar dertil gives Plads tilovers for Amtets Syge, for hvilke sidste dog een af Sygestuerne i det mindste skal stedsse staae ubesat. § 11. Siden Sygehuset, af Mangel paa Fond, ikke strax kan anskaffe sig et fuldstændigt Inventarium, saa paalægges den Syge, for det første, at medbringe, naar han indtages i Sygehuset: a) de fornødne Sengeklæder, der maae bestaae af en Under- og en Overdyne, 2 Hovedpuder og et Par Lagener, b)

b) det fornødne Ganglinned. Dog skal for Sygehusets Regning, og til Brug for de nødlidende Syge, der ei selv kan anskaffe sig samme, saasnart mueligt, anskaffes Klæder og Lagener til 2 Senge, samt nogle Gangklæder og Linned, hvilket den Syge iføres, naar han indtages i Sygehuset, da hans Medbragte, under Kuren, renses og udleveres ham, naar han helbredet udgaaer. Beføstningerne herpaa, saavelsom paa de øvrige endnu manglende Inventaria, saasom Sengsteder, Borde, Stole m. v., bør udredes af Hølsted Amts Hartkorn.

(Slutningen følger.)

Forgivninger.

Paa det kongelige Finants-Collegiums Forestilling har det behaget Hs. Majestæt, under 17 d. M., at resolve saaledes:

”I Henseende til Grevernes og Baronernes Rangskat ville Vi allernaadigst have fastsat, som en almindelig Regel for den følgende Tid, at samtlige Grever og Baroner, som ikke ere Lehnbesiddere, skulle erlægge Rangskatten fra den Tid af, at de have fyldt det 25 Aar, nemlig Greverne efter Rangforordningens 3die Klasse No. 1, Grevernes yngre Sønner, som ikke efter Erections-Patentet ere Grever, efter 4de Klasse No. 7, og Baronerne efter 4de Klasse No. 8; hvilken Bestemmelse skal tage sin Begyndelse fra næstkommen-

de

de 1ste April af, da de Grever og Baroner, som ere i ovennævnte Tilfælde, og hidindtil ingen Rangsæt have erlagt, ei heller for den foregaaende Tid skulle svare nogen.

Under 6 d. M. er, igjennem Rentekammeret, udstedt en Placat angaaende Udskrivningen af de Bidrag, som, efter Patent af 29 Jan. 1800, fremdeles skulle udredes for den almindelige Digecasse af samtlige Marsslande, af følgende Indhold: at Hs. Majestæt, under 27 f. M., har, i Henseende til disse Bidrags Udredelse, befalet en ny Udskrivning med 1 Lß. a Demath eller med $2\frac{1}{2}$ Lß. a Morgen, og at Forstanderne for enhver Marsscommune og de octroierede Koegers Inspecteurer skulle indkræve disse Bidrag af Interessenterne i det seneste inden 4 Uger, efter de derover udfastede eller følgende Forregnelser over Morgen- og Demath-Antallet, og, ligesom Besidderne af de adelige Marssgodser, indsende dem til den schlesvig-holsteenske Casse i Rendsburg.

Med Reskript, af 19 d. M., til Rector og Professorer ved Kjøbenhavns Universitet, er det fastsat: at de $\frac{2}{3}$ Dele af de saa kaldte vestindiske Penge *), som

Hs.

*) Endelendes kaldes nogle Afgifter af visse Embeder i Vestindien.

Hs. Majestæt i Reskriptet af 14 Juni 1770 har forbeholdt sig at disponere over, herefter maae tillægges Universitetets Natural-Samling; ligesom og bemældte Samling staaer de $\frac{2}{15}$ Dele af den opkomne Beholdning, dog saaledes, at heri afgaaer hvad Natural-Samlingen hidindtil har faaet udbetalt mere, end samme tilkom.

Under 30 Dec. s. A. er, igjennem det tydske Cancellie, udsærdiget en Forordning til at forebygge Pest og anden farlig Smitte, for Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Hertskebet Pinneberg, Grevskabet Rantzau og Staden Altona. Denne vigtige Forordning, som efter sin Natur, fremfor nogen anden, bør komme til hver Mands Kundskab, indeholder i det Væsentlige følgende Forskrifter, der, istedet for de hidtilværende Anordninger, skulle tjene samtlige Øvrigheder og Undersaatter til Rettesnoer. I. Sikkerheds Forholdsregler paa Landsiden og i Landet. § 1. Alle, som komme fra smittede Steder, skulle strax tilbagevises fra Grændserne, med mindre de med et lovformeligt Beviis, der i alt Fald kan beediges, kunne godtgjøre, i 40 Dage at have holdet Quarantaine; hvilket Beviis, som ei maa være saa gammelt, at han siden den sidste Underskrift igjen kunde have været paa det smittede Sted, paa ethvert siden Quarantainen passeret Sted maa være underskrevet, og indeholde en omstændelig

delig Beskrivelse af Personen samt hans Betjenter, og Forsikkring om, at intet af de medbragte Sager har været paa det smittede Sted. Den som herimod indsniger sig eller forsøger derpaa, skal straffes med haard Legemsstraf, og, efter Omstændighederne, med Slaverie eller Tugthuus paa Livstid. § 2. Intet Slags Gods maa indføres fra slige Steder, og, isald de skulde findes indførte, opbrændes de, og da Indbringeren straffes ligesom de, der indsnige sig. Breve fra saadanne Steder skulde paa Grændse-Postcontoirerne kastes i et Iddiksfad og røges med Laurbær. § 3. Personer og Gods fra Steder nær ved de smittede Lande maae ligeledes ei indlades uden Sundhedspasser og den Forsikkring, at de i 40 Dage ei have været paa noget smittet Sted. § 4. Rejsende maae, under svær Straf, ei komme til Byerne uden ad de alfare Landeveie. De skulde, naar de komme til Landet, mælde sig hos Øvrigheden paa Grændsestederne, der, naar deres Passer ere befundne rigtige, meddeler dem uden Betaling et Pas med Seigl, Navn og Datum, uden hvilket deres Ophold i Landet ingensteds tillades. § 5. Alle Gistsangende Vare og Dyr fra saadanne Steder skulde paa Grændserne tilbagevises, eller, efter Omstændighederne, opbrændes. § 6. Især maae fremmede Tiggere, Landsfrygere, med gamle Klæder handlende Jøder og Kludesamlere o. s. v. tilbagevises, eller, hvis de alt ere i Landet.

det, fængsles og straffes efter Lovene, og de medbragte Vare confiskeres og paa ringeste Mistanke opbrændes, men de selv, efter udstanden Straf, forvises Landet. Hvo af disse igjen træffes i Landet, straffes med Tugthuusstraf eller Slaverie, efter Omstændighederne endog paa Livstid, som ogsaa med Kugstrygning og Brændemærke. Hvo af Indvaanerne, der maatte have holdet med saadanne Folk og fordulgt deres Nærvarrelse, straffes med Penge, Fængsel eller Tugthuusstraf. § 7. Berthushusholdere og Kroemænd samt andre Indvaanere maae, under Tugthuus- og Karrestraf, samt Tabet af deres Berthushusprivilegium, ingen af saadanne Folk taale i deres Huse, eller modtage fremmede Rejsende eller Vare fra smittede eller mistænkte Steder, uden de i § 4 foreskrevne Passet og Forsigtighedsregler, og de skulde for Øvrigheden mælde de hos dem Indlogeredes Navne og Haandtering. Øvrighederne skulde derfor og flittigt vistinge Herbergerne i deres Districter. § 8. Hvo som betjener sig af falske eller fremmede Sundhedspasser, skal i Tider, da Pest er at befrygte, straffes med al Erengthed, og altid paa Kroppen, og, efter Omstændighederne, med Slaverie eller Tugthuus paa Livstid. II. Sikkerhedsforholdsregler paa Søesiden. § 9. Alle ved Søen og seilbare Bande liggende Stæder skulde være egne Quarantaine Commissioner, som skulde bestaae af 2 Magistratspersoner, samt Stedets Physicus eller en

anden Læge, og 2 Borgere, helst saadanne, der som Skibs-Captainer have faret i det middellandske Hav. Disse Commissioner correspondere med den kongelige Quarantaine-Commission i Kjøbenhavn. I de ved Søen liggende Landdistricter maae Øvrighederne ligeledes raadføre sig med Physicus eller en anden Læge, og, foruden deres Officiale og Politiebetjenter, betjene sig af nogle dertil dueelige Indvaaneres Hjælp i deres District. § 10. Naar der i nogen Stat er udbrudt nogen pestartet Sygdom, maa intet Skib eller dets Mandskab tillades Communication med Landet uden Øvighedens eller Quarantaine-Commissionens Tilladelse, der ei gives, forend dets Tilstand og Documenter ere undersøgte, og Skibet besundet at kunne indlades. I fald en Skipper ei med det Gode vilde lade sig holde borte, skal han afvises med Magt, og betydes, at der vil blive stude paa ham og Mandskab, om de ei holde Skibet borte. Medens Undersøgelsen skeer, skal Skibet ligge for Anker paa et beqvemt Sted, helst uden for Havnen, og holdes Vagt, at intet kommer i Land dersfra. § 11. Denne § angiver de Tilfælde, i hvilke et Skib skal ansees for mistænkeligt, hvilke ere de samme, som bestemmes i Quarantaine-Forordn. af 14. Nov. 1800 § 2 (See Collegialtid. 1800. S. 722. § 12. indeholder Forholdsregler for slige mistænkelige Skibe, naar de lægge sig for Anker i Havne i Hertugdømmene o. s. v., hvilke ere de samme som

som bestemmes i ovennævnte Forordnings 1 og 2 §. (Collegial-Tid. S. 722. 723), med dette Tillæg: at fremmede Skibe, som intet grønt Flag have med sig, skulle tilkjendegive deres Tilstand paa en anden Maade ved Signaler; hvorpaa Lodserne eller Vaadsførerne skulle tilstille dem et saadant Flag, hvilket disse derved, naar der er Fare for Pest, altid skulle have hos sig. For dette Flag betaler den fremmede Skipper, dersom han bruger det længere end een Dag, 2 Rdlr., i hvilket Fald han beholder det. § 13. indeholder Forfrister angaaende alle for Anker kommende Skibes Mældelse og Undersøgelse, hvilke ere de samme som i foransførte Forordnings § 4. (Collegial-Tid. S. 724. 725) med den Forfælg, at den Forpligtelse, at mælde det ankomne Skib, ifald ingen Lodser ere paa Stedet, paalægges andre Skippere, Vaadsførere og Kystbeboere.

(Fortsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

Statsminister Hr. Geheimeraad Grev Reventlow har til det danske Cancellie indsendt en, med Attester forsynet, Beretning fra hans Inspecteur ved Pederstrup og Stjelds-

Skjeldstoste Godser, under Grevskabet Christianssæde i Lolland, Landvæsens-Commisair Møller, der indeholder følgende: Skipper Hans Kroemand fra Marstal, som formedelt Modvind sidstleden 1ste og 2den Novbr. laae for Anker i Raagø Sund med sin Jagt, der var ladet med Hvede og bestemt til Flensborg, kom den 3 Nov. om Morgenen imod Kl. 9, da Orkanen rasede saa stærk, at Ankertougene sprang, til at drive med sit Skib, og stødte an mod et lidet Steenriv, hvor Skibet sloges i Stykker og sank, dog saaledes, at Overfladen af Kahytten var lidet oven for Vandet; paa samme bjergede Skipperen sig tilligemed begge hans Skibsfolk, som vare hans Sønner, og maatte der udholde den ene Overfællelse og Styrtning efter den anden, uden alt Haab om Redning. Trende Brødre fra Raagø, Lars, Christian og Andreas Olsen, som saae dette, søgte derpaa trende Gange for-
gjæves at komme disse Ulykkelige til Hjælp, og vare om-
sider saa heldige, den fjerde Gang, Kloffen imellem 1 og 2 om Eftermiddagen, efter yderste Anstrængelse og med største Livsfare, i en liden bergensf Jolle, (da de større Baade vare drevne paa Land og sønderslagne) at naae Braget, hvorfra de nedslæbte de foransførte trende halvdøde Menneſker, hvilke de i deres lille, nu gandske overladede, Jolle bragte i Land til Raagø, og derpaa flørte dem op til deres Boliger, hvor de, efter Evne,
paa

paa det Omhyggeligste pleiede disse, der vare saa udmattede, at de ei vare i Stand til at række en Stæe eller Andet til Munden. Skipperen og hans ene Søn beholdt de i 8te Dage hos sig, paa det de kunne samle nogle af de tabte Kræfter, og den anden Søn forblev der i 3 til 4 Uger, for om mueligt at bjerge noget af Ladningen, Skroget eller Skibs, Redskaberne. Af Ladningen blev dog ikkun bjerget 10 Edr. Hvede, som vare i Sække; disse bleve lagte op paa et Loft for at tørres, men de vare saa gjennemtrukne af Søevand, at Hveden kom til at spire. Af Braget blev, hvad der kunde løsriives af Planter og deslige, tilligemed Segl og nogle Redskaber, ved de foranstøttede tre ædelmodige Mænds eget Skib, bragte hjem til Marstal, hvor de lade Skibet overvintre, uden derfor, eller for Beværtning og Pleie i bemældte Tid, at fordre noget Bederlag.

Efterat denne Beretning har været Hs. Majestæt fra Cancelliet forelagt, har det behaget Allerhöjstsamme, under 19 d. M., allernaadigst at resolve saaledes:

”Vi have med særdeles Tilfredshed ladet os forelægge Beretningen om disse tre Mænds flække og uegenlyttige Handlemaade, og, til Beviis derpaa, skænke Vi Enhver af dem Guldmedallien for ædel Daad.”

Da Cancelliet har bragt i Erfaring, at de vedkommende Øvrigheder, paa adskillige Steder, ikke, i Overeensstemmelse med Anordningerne, have forsynet de Reisendes Passer med Paategning om, at samme ere dem foreviste, men enten aldeles efterladt saadan Paategning, eller, i dens Sted, meddeelt de Reisende en løs Seddel til at passere videre; saa har bemældte Collegium, under Dags Datum, tilskrevet samtlige Stiftamtmand og Amtmand i begge Riger, at tilholde de vedkommende dem underordnede Øvrighedspersoner, at de, i denne Henseende, holde dem Loven og Anordningerne efterrettelige.

Befordringer og Afgang.

Under det tydske Cancellie: Den 19 Februar er Catechet J. L. Martens i Kiel bestikket tillige til Slots- og Garnisons-Cantor, samt Klokker sammesteds.

Under Generalitetet: Den 19 Februar er Oberst v. Brackel afganget fra det 1ste hyske Infanterie-Regiment paa Bartpenge, og udnævnt til General-Major af Infanteriet med den ham reserverede Anciennitet; Cornet à la suite Fabritius de Tengnagel, efter Ansøgning, afskediget fra det slyenske Regiment lette Dragoner med Sec. Lieutenants Character; den ved den ulesensageriske Batalion let Infanterie à la suite staaende

Fæn-

Fændrik v. Feldmann udnævnt til virkelig Fændrik i det norske Jæger-Corps; Cornetterne à la suite v. Collet af det aggershusiske, v. Heide af det smaalandske, v. Holst og v. Croll af det trondhjemske, samt v. Brueneck og v. Stud, af det oplandske Dragon-Regiment, benaadede med Sec. Lieutenants Character; Feldt-Tøihuusskriver C. C. Lundt beskikket til Tøihuussforvalter ved Arsenalen i Rendsborg, og Commandeer-Sergeant i Artillerie-Corpsen, H. Diedrich, til Feldttøihuusskriver ved bemældte Arsenal; den ved Husar-Regimentet à la suite staaende Oberst-Lieutenant, Greve af Newentlow, udnævnt til virkelig Oberst-Lieutenant ved Liv-Regimentet Ryttere; Bataljons-Commandeuren ved det søndre sjællandske Landeværn Regiment, Major v. Lindholm, efter Ansøgning, entlediget fra bemældte Charge med Behold af hans forhen havte Pension; de ved Landeværnet à la suite ansatte Majorer v. Bülow, v. Blücher og v. Juel ved det nordre sjællandske, samt Grev Holck Wintersfeldt ved det syenske Landeværn-Regiment, ere forundte Bestallinger som Majorer af Landeværnet.

Af denne Tidende udgives ugentligen eet Numer, der forsendes med de ridende Poster til Norge, de danske Provindser og Hertugdømmene.